

บทคัดย่อ

169415

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองแรงงานในธุรกิจ
เกี่ยวกับการประมงทะเล

ชื่อผู้เขียน : นายอำนาจ ร่วมใจ

ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2547

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

1. รองศาสตราจารย์รล เล้งวิทยา ประธานกรรมการ
2. ศาสตราจารย์ ดร. ชีระ ศรีธรรมรักษ์

ธุรกิจการประมงทะเลของไทยถือได้ว่าเป็นธุรกิจที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อเศรษฐกิจของประเทศ ผลผลิตจากธุรกิจการประมงทะเลเป็นแหล่งอาหาร โปรตีนราคาถูก ซึ่งประชาชนใช้บริโภคภายในประเทศ และยังเป็นสินค้าส่งออกไปยังต่างประเทศเป็นการนำเงินตราเข้าประเทศได้อย่างมากมาย นอกจากนี้ธุรกิจการประมงทะเลยังช่วยในการสร้างงานภายในประเทศทำให้คนไทยมีงานทำซึ่งเป็นการใช้แรงงานในภาคเกษตรกรรมอย่างหนึ่ง

สำหรับการใช้แรงงานในธุรกิจการประมงทะเลในอดีตที่ผ่านมา นั้น รัฐให้ความสนใจคุ้มครองดูแลน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ใช้แรงงานในภาคอุตสาหกรรม พาณิชยกรรมและบริการ ทำให้ผู้ใช้แรงงานไทยไม่นิยมทำงานในธุรกิจการประมงทะเล ทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนแรงงานในธุรกิจประเภทนี้ ผู้ประกอบการจึงแก้ปัญหาด้วยการนำแรงงานต่างด้าวเข้ามาทดแทนแรงงานไทย

การดูแลจากภาครัฐในธุรกิจการประมงทะเลนั้น เนื่องจากอาชีพประมงทะเลมีสภาพการทำงานและสภาพการจ้างงานแตกต่างไปจากงานในอาชีพอื่น ๆ มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองแรงงานในธุรกิจนี้ภาครัฐได้กำหนดขึ้นเป็นกฎกระทรวงฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2541) ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 6 และมาตรา 22 แต่ปรากฏว่ากฎกระทรวงแรงงานฉบับนี้ยังไม่สามารถ

ให้ความคุ้มครองแก่ผู้ประกอบการธุรกิจประเภทนี้ หรือลูกจ้างผู้ใช้แรงงานได้อย่างทั่วถึง กฎหมายฉบับนี้มุ่งที่จะให้ความคุ้มครองแก่ธุรกิจการประมงทะเลที่มีขนาดกลางบางส่วน และขนาดใหญ่เท่านั้น ซึ่งมีจำนวนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ประกอบการทั้งหมด และกฎกระทรวงแรงงานฉบับนี้ก็มีความยุ่งยากซับซ้อน มีข้อยกเว้นซ้อนข้อยกเว้น ทำให้ยากต่อการทำความเข้าใจ และกฎหมายยังเปิดช่องให้นายจ้างและลูกจ้างสามารถตกลงกันเองได้ ทำให้นายจ้างหรือผู้ประกอบการซึ่งมีอำนาจในการต่อรองที่สูงกว่าลูกจ้างเอารัดเอาเปรียบลูกจ้าง เช่น ในเรื่องหลักเกณฑ์ชั่วโมงการทำงาน วัน เวลาทำงานหรือวันหยุดประจำสัปดาห์ เป็นต้น

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งทำการศึกษาเฉพาะพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 และกฎกระทรวง ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2541) ซึ่งออกตามความในพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. 2541 โดยเปรียบเทียบกับอนุสัญญาและข้อเสนอขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ และกฎหมายการจ้างแรงงานบนเรือประมงของประเทศชิลี เพื่อหาแนวทางหรือมาตรการทางกฎหมายที่เหมาะสมมาแก้ไขและปรับปรุงกฎหมายที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายที่เป็นมาตรฐานสากล ทั้งนี้เพื่อให้กฎหมายคุ้มครองแรงงานในธุรกิจการประมงทะเลของไทยมีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น ซึ่งเป็นการพัฒนากฎหมายให้มีความเหมาะสมกับสภาพการบังคับใช้ในประเทศไทยและสภาพของเศรษฐกิจในปัจจุบัน

ผลของการศึกษาพบว่า กฎกระทรวง ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2541) ซึ่งเป็นกฎหมายคุ้มครองแรงงานในกิจการประมงทะเลของไทย ส่วนใหญ่ยังมีความแตกต่างและยังไม่สอดคล้องกับมาตรฐานของอนุสัญญาและข้อเสนอแนะขององค์การแรงงานระหว่างประเทศและกฎหมายการจ้างแรงงานบนเรือประมงของประเทศชิลี ซึ่งเป็นแบบอย่างและมีมาตรฐานที่ดีสมควรนำมาปรับปรุงแก้ไขกฎหมายคุ้มครองแรงงานในธุรกิจการประมงทะเลของไทยต่อไป

ABSTRACT

169415

Thesis Title : Legal Measures for Labour Protection in Fishery Business

Student's Name : Mr. Amnat Ruamjai

Degree Sought : Master of Laws

Academic Year : 2004

Advisory Committee:

- | | |
|-----------------------------------|-------------|
| 1. Assoc. Prof. Jaral Lengvittaya | Chairperson |
| 2. Prof. Dr. Thira Srithamarak | |

Marine fishery business in Thailand is regarded as a business of vital role in the economy of the country. Marine fishery products are a source of low-priced protein consumed by local people within the country. In addition, such products have been exported to overseas in order to remit currencies numerous into the country. Furthermore, Marine fishery business will create employment for local people in agricultural

In the past, the Thai government, in comparison among the workers in industrial, commercial and service sectors, has paid less attention to protect the employment in marine fishery business. Consequently, Thai workers are not interested in working in marine fishery business and cause the labor shortage in this type of business. Therefore, the entrepreneur has solved the problem by using foreign employments in place of Thai employments.

As the working and employment conditions of marine fishery business are different from other employments, the government sector has therefore imposed legal measures on labour protections for marine fishery business by issuing the Ministerial Regulations No.10 (B.E. 2541), by virtue of Sections 6 and 22 under the Labour Protection Act, B.E. 2541. However, it appears that such Ministerial Regulations is not sufficient to protect entrepreneurs or the workers in this business. Actually, the Regulations is imposed to protect marine fishery business in medium and large sizes only, which were minority groups after comparing with the entire business. Moreover, it is difficult to understand this regulations because it is quite complicated and having double exceptional clauses. Also, there is a legal loophole allowing both employer and employees to negotiate in some matter, e.g., criteria on working hours, working day, working times or holidays, etc., which causes the employer to take advantage over the employee.

This thesis is intended to study the Labour Protection Act, B.E. 2541 and the Ministerial Regulations No. 10 (B.E. 2541), issued under the Labour Protection Act, B.E. 2541 by comparing with the Conventions and Suggestions of International Labour Organization and Employment Law for fishing vessel under the laws of Chile in order to seek proper guidelines or legal measures to amend and modify the applicable laws to be in consistence the laws which are international standards. In addition, it is intended to improve the labor protection law in marine fishery business to be more sufficient in order to develop it to be appropriate with law enforcements in Thailand and current economic conditions.

From results of the study, it is found that the Ministerial Regulations No.10 (B.E.2541), which is the labor protection in marine fishery business, is mostly different from and is not in consistence with the standards of the Conventions and Suggestions of International Labour Organization and Employment Law for fishing vessel under the laws of Chile, which are good models and standards. Thus, it is suggestive to improve and modify the labor law protection in marine fishery business of Thailand by using the said good models and standards.